

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-277-7-189>

**FROM AN EXPERIENCE OF DIGITAL TRANSFORMATION
OF EDUCATION MANAGEMENT IN UKRAINE**

**З ДОСВІДУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ УПРАВЛІННЯ
ОСВІТОЮ В УКРАЇНІ**

Postoian T. H.

*Ph.D., Docent,
Associate Professor at the Department
of Educational Management
and Public Administration
Southern Ukrainian National
Pedagogical University K. D. Ushinsky
Odesa, Ukraine*

Постоян Т. Г.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри освітнього
менеджменту та публічного управління
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
м. Одеса, Україна*

Інформація та інтелектуальний потенціал нації виступають рушійною силою сучасного суспільства.

Інформатизація суспільства сприяє вдосконаленню соціально-економічних відносин, покращенню умов розвитку високих та наукомістких технологій, забезпечує зростання продуктивності праці та демократизації суспільства [4].

Програмний документ ЄС «Єдиний цифровий ринок для Європи» визначає заходи щодо формування європейського цифрового ринку за напрямками: доступ до Інтернету фізичних та юридичних осіб; регулювання цифрових мереж; розбудова цифрової економіки через інвестиції, оперативну сумісність та стандартизацію [2].

Україна прагне до прогресивних перетворень і змін в освіті та науці за допомогою цифрових трансформацій.

У Законі України Про національну програму інформатизації (№554-IX від 13.04.2020 ВВР. 2020, №37) визначено ключові поняття та напрямки інформатизації. Сучасне інформаційне суспільство характеризує:

- широке розповсюдження наукомістких та інформаційних технологій;
- активний розвиток індустрії знань;
- суттєва роль інформаційних технологій у системі суспільного виробництва;
- саморозвиток та задоволення від роботи та життя як цінність;

– глобальний інформаційний простір з доступом до інформаційних ресурсів для всіх членів суспільства, задоволення потреб в інформаційних послугах та продуктах;

– зростання кількості людей які створюють інформаційний продукт та послуги, що помітно впливає на валовий внутрішній продукт держави [1; 4].

Система освіти в Україні перебуває у стані модернізації та трансформації, що обумовлено соціальним розвитком та змінами, які відбуваються у суспільстві, зокрема:

- збільшення темпу життя;
- зростаючі потоки інформації;
- діджиталізація суспільства.

У зв'язку з цим пріоритетним стає інформатизація освіти з метою забезпечення інтелектуального потенціалу нації.

Інформатизація освіти відбувається через побудову зручної та ефективної єдиної інформаційно-освітньої мережі, що сприяє наданню якісних освітніх послуг здобувачам освіти та водночас дозволяє інтегруватися у світовий освітній простір. Водночас, інформатизація управління закладом освіти дозволяє своєчасно надавати оперативну інформацію працівникам, отримувати, зберігати та перетворювати інформацію, що необхідно для прийняття управлінських рішень.

Інформатизація управління закладом освіти передбачає:

- медіатизацію (збір, збереження та передача інформації);
- комп'ютеризацію (комп'ютер як універсальний засіб обробки інформації);
- розвиток здібностей людини її сприйняття та продукування інформації.

Трансформація управління закладом освіти, що відбувається завдяки процесу інформатизації, спрямована на покращення освітнього середовища, підвищення рівня якості освітнього процесу та управління [5].

У державній концепції «Цифрова трансформація освіти та науки на період до 2026 року» (проект) комплексно представлено стратегічне бачення діджиталізації освіти, що відповідає принципам державної політики з питання цифрового розвитку. Кінцевий результат впровадження Концепції полягає у використанні цифрових технологій для трансформації процесів у системі освіти та науки з метою спрощення, автоматизації та зручності для користувачів. Досягати результатів передбачається у двох напрямках: ефективне використання

цифрових технологій в освітньому процесі та оптимізація процесів управління, регулювання і моніторингу за умови вирішення стратегічних цілей, зокрема: доступне та сучасне цифрове освітнє середовище; цифрова компетентність працівників сфери освіти; сучасність навчального змісту інформаційно-комунікаційних дисциплін; прозорість, зручність та ефективність послуг і процесів у сфері освіти; доступність та достовірність інформації [3].

Нині громадяни України активно і без перешкод користуються послугами у сфері освіти за допомогою відповідних електронних платформ. Вступники до закладів вищої освіти користуються електронним кабінетом вступника у державному вебпорталі Дія та удосконаленою системою реєстрації на зовнішнє незалежне оцінювання (ЗНО). В умовах активної фази війни, у вступній компанії 2022 р, через електронний кабінет вступника відбулася реєстрація на участь у національному мультипредметному тесті.

Активно використовується в управлінській практиці закладами освіти ведення діловодства в електронному форматі на базі програмно-апаратного комплексу «Автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту».

В умовах карантину на COVID та активної фази війни, в Україні відбулися значні трансформаційні зміни у сфері електронного ліцензування, автоматизації акредитації вищих закладів освіти і освітніх програм, ведення в дію електронної системи управління освітнім процесом у закладах вищої освіти, цифрового інструментарію вимірювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Важливим є автоматизація конкурсного відбору підручників, посібників, забезпечення широкого використання їх електронних версій, автоматизація замовлення та отримання документів про освіту через Єдину державну електронну базу з питань освіти, використання автоматизованої системи подання звітності закладами освіти у цифровому форматі та інші зміни.

Доступність та достовірність інформації – провідний принцип цифрової трансформації освіти і науки реалізується на практиці завдяки взаємодії державних реєстрів, до яких мають вільний доступ користувачі через особистий електронний кабінет. У сфері науки це відбувається через національну електронну науково-інформаційну систему.

Інформація, що зберігається в реєстрах використовується для прийняття управлінських рішень, зокрема для аналізу кадрового забезпечення використовуються дані обліку педагогічних і науково-

педагогічних працівників, облік підвищення кваліфікації педагогів; у маркетинговому аспекті використовуються дані про здобувачів освіти, інформація про працевлаштування випускників закладів освіти, результати національного опитування студентів.

Отже, цифрова трансформація управління освітою в Україні набирає обертів, тому що практика довела, що якісну освіту в кризових умовах забезпечують сучасні цифрові технології, що використовуються на всіх рівнях управління освітою та організації освітньої діяльності в умовах закладу освіти.

Література:

1. Закон України Про Національну програму інформатизації. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Єдиний цифровий ринок ЄС. URL: <https://eufordigital.eu/ru/discover-eu/eu-digital-single-market/>
3. Концепція цифрової трансформації освіти та науки на період до 2026 року (проект). URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/koncepciya-cifrovoyi-transformatcii-iv-osviti-i-nauki-mon-zaprosnye-do-gromadskogo-obgovoreння>
4. Ляшенко В. І., Вишневецький О. С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку : монографія. К. : НАН України, Ін-т економіки пром-ті, 2018. 252 с.
5. Новікова О. Ф., Антонюк В. П., Ляшенко В. І., Азьмук Н. А., Остафійчук Я. В., Шамілева Л. Л., Панькова О. В., Новак І. М., Шастун А. Д., Касперович О. Ю. Формування концептуальних засад цифрової трансформації освіти та науки України. *Вісник економічної науки України*. 2021. № 1(40). С. 190–198.